

Západočeská univerzita v Plzni
Ústav umění a designu

Diplomová práce

SITE SPECIFIC INSTALACE

Petra Lacinová

Plzeň 2013

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Oddělení výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Intermediální tvorba

Diplomová práce

SITE SPECIFIC INSTALACE

Petra Lacinová

Vedoucí práce: Doc. Ak. Mal. Vladimír Merta
Oddělení výtvarného umění
Ústav umění a designu Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2013

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2013

.....

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych chtěla poděkovat všem, kteří mne psychicky podporovali nebo mi fyzicky pomáhali s tvorbou mé závěrečné práce. Jmenovitě děkuji architektu Dušanu Řezáčovi za inspiraci, majiteli továrny panu Pavlu Michálkovi za vstřícnost, ochotu a poskytnutý materiál, obětavým asistentům Zdeňku Lacinovi a Pavlu Vaňkovi za vydatnou pomoc při fotografování výsledného díla a vedoucímu mé diplomové práce doc. ak. mal. Vladimíru Mertovi za velmi věcné rady a připomínky, nadhled a skvělé pochopení pro věc v celé její šíři.

OBSAH

ÚVOD	7
1 MĚ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	8
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	13
2.1 SITE SPECIFIC ART	15
2.2 HISTORIE TEXTILNÍHO PRŮMYSLU VE STRAKONICÍCH	16
2.3 PŘÁDELNA NA DUBOVCI	18
3 CÍL PRÁCE	20
4 PROCES PŘÍPRAVY	22
5 PROCES TVORBY	26
6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	27
7 POPIS DÍLA	29
8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	30
9 SILNÉ STRÁNKY	31
10 SLABÉ STRÁNKY	32
11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	
KNIŽNÍ A PERIODICKÁ LITERATURA	33
INTERNETOVÉ ZDROJE	34
12 RESUMÉ	35
13 SEZNAM PŘÍLOH	36

1 ÚVOD

Site specific art se vždy skládá ze dvou podstatných komponentů: jsou jimi *místo* (site) a *umění* (art), které je pro toto *určité* nebo *zvláštní* (specific) místo přímo určené. Ono místo jsem hledala poměrně dlouho, rozhodovala jsem se mezi architekturou a volnou krajinou, s níž jsem pracovala již dříve. Intuice, souhra náhod a neopakovatelná příležitost mě dovedly k rozhodnutí pro střechu bývalé přádelny v centru Strakonice.

Silné místo s mnoha odkazy k textilní historii i celému městu nebylo jednoduché uchopit tak, aby rozlehlá okolní scénérie nepřehlušila můj vlastní výtvarný zásah, ale aby jej naopak podpořila. Věděla jsem od začátku, že se chci věnovat hrám s perspektivou, kterými jsem se v poslední době zabývala, ale zároveň jsem se chtěla ubránit pouhému formálnímu vyznění. Postupným analyzováním všech indicií a formálním zkoumáním prostoru a jeho možností jsem se dostala i k myšlenkovému obsahu, který jsem přitom měla po celou dobu před sebou, respektive v sobě.

Propojení s rodným městem, „pupeční šňůra“, která mi dala život, ale zároveň mě omezuje, nepouští, zavazuje, poutá. Svázanost s městem, které je mnohem víc industriální než kulturní, které je zničené architektonickými zásahy minulého režimu, které je maloměstsky těžkopádné a které nemá skoro nikdo rád. Tomuhle městu věnuji svůj kousek umění.

Motto: *V mém obraze světa má své místo veliký vnějšek a stejně tak veliké nitro. A mezi těmi dvěma póly podle mě stojí člověk, který se obrací hned k jednomu, hned k druhému. (Jung, 1994)¹*

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Svou tvorbou se snažím zkoumat vizuální podobu světa, dívat se a hledat reálné obrazy, které mohou působit překvapivě nebo dokonce jako počítačově manipulované koláže. Inspiraci hledám jak v přírodě, tak v městské krajině, otevřený prostor často vztahuji k měřítku lidského těla.

Postupně jsem ve své tvorbě objevila dva hlavní zájmy – potřebu „spojovat“ a tendenci dívat se na prostor jako na „plošný obraz“. Obojí se projevilo v mých prvních konceptuálních výstupech, tedy v abstraktních obrazech vytvořených spojováním a násobením jednoho fotografického motivu. Jediným povoleným efektem bylo otočení a zrcadlové převrácení fotky (analogicky k možnostem práce s klasickou fotografií, tedy převrácením negativu ve zvětšovací přístroji). Vznikaly tak pravidelné i nepravidelné rastry, vzory a ornamenty. Námětem mi bylo vždy něco důvěrně známého: pohled z okna, dobře známá krajina, džbánec po babičce... Tento osobní vztah nebo jen mně známý příběh jsem zakódovala do čistě formálního výstupu - tajemné abstraktní kompozice.²

Snaha o přesné propojení dvou různých obrazů se projevila i v mé sérii fotografií z roku 2010³, kdy jsem pomocí střepe zrcadla umístěného na stromě propojovala své tělo s větvemi stromů. Fotografie mají performativní charakter, přitom jsem si byla zároveň modelem i fotografem. Stejně intimním způsobem vznikla i fotografie

¹ Divadlo v netradičním prostoru, site specific a performance. s. 95.

² Viz Příloha 1 - 2

³ Viz Příloha 3

sebe sama v roztráštěném zrcadle, jak stojím ve vaně. Jde o autentický záznam předmětu, se kterým jsem se déle než rok dennodenně střetávala. Práce má tak i dokumentární charakter, zaznamenává konkrétní příběh, autentický vztah těla a zrcadla, duše a zrcadla...

V létě 2010 jsem se vrátila zpět do svého rodného města, do Strakonice. I když i předešlé práce často čerpaly inspiraci v krajině mého dětství, paralelně jsem zpracovávala podněty z míst, kde jsem žila, studovala, pracovala, cestovala... Od tohoto roku se však na „strakonické“ motivy více soustředím a snažím se tohoto tématu „zbavit“ tak, že jej zcela vyčerpám. Z duše mi mluví poznámky o krajině domova Václava Cílka: *„Člověk je doma v jedné krajině. Někteří obsáhnou dvě či tři krajiny, ale nikdy ne víc. ... Ale přesto potřebujeme jezdit do ciziny – kvůli srovnání, kvůli poznání malosti domova i uvědomění si, kam patříme.“*⁴

Na konci roku 2010 ještě vznikla dvojice fotografií – odrazů strakonických kostelů na hladině Otavy, fotografovaných z jednoho místa, z lávky přes řeku. Fotografie zachycují zvláštní, a přitom zcela reálný prostor, ve kterém se střetává zrcadlový odraz s reálnými objekty. Otočením jedné z fotografií vzhůru nohama, tedy do „správné“ ortostatické polohy stavby, ještě více znejistí diváka a navádím ho k mylné interpretaci, že jeden z odrazů je vlastně skutečným objektem. Oživením i klíčem k rozluštění je postava rybáře uprostřed řeky na jedné z fotografií.⁵

V roce 2011 jsem zkoušela fotografovat mé ošklivé rodné město přes vlastnoručně vyrobený krasohled. V létě 2012 vznikla série ironických pohlednic, které si utahují ze strakonických paradoxů, např. blízkosti teplárenského komínu a starobylého hradu. Na reprezenta-

⁴ Cílek, V. Krajiny vnitřní a vnější. s. 214.

⁵ Viz Příloha 4

tivní fotografii města by neměla historickou památku zakrývat jiná nevzhledná stavba, semafor, značka, atd. Já jsem těmto nechtěnostem šla naopak naproti a vytvořila prostorové „koláže“ založené na přesném zacílení fotoaparátu bez použití foto-editoru.⁶

Paralelně jsem v roce 2012 posunula dál práci s vlastním tělem ve vztahu ke krajině. Tentokrát s ní ale nesplývám přes zrcadlo, nýbrž pomocí nastavení paží tak, aby kopírovaly obrys rybníku, tvar vytvořený přírodou. Splynutí je i metaforické, otvorem paží vytvářím pomyslnou náruč pro symbol jižních Čech. Objímám rybníky, protože je mám ráda.⁷

Začala jsem si uvědomovat, že mě láká práce s vlastním tělem jako médiem. Nevytvářím klasické performance, tedy umělecké akce působící v čase, pracuji s tělem jako s variabilním objektem, který aranžuji pro potřeby úhlu zachycení fotoaparátem. Výstup si tak zachovává odstup od diváka, prostor pro představivost a tichý, intimní charakter.

Podvědomě mě určitě ovlivnily *Silueta Works*⁸ feministické umělkyně Any Mendiety (*1948, †1985), pohybující se na hranici body-artu a performance. Mnoho jejích akcí je zaznamenaných právě fotografiemi. S vlastními siluetami a propojením s krajinou pracuji i já, ale tematizují zároveň fotografii jako médium, které nejen zaznamenává „skutečnost“, ale zároveň ji i zkresluje. Formálním zpracováním, které osciluje na hranici vážnosti a ironie, dávám obdobným tématům sounáležitosti se zemí podtext naivní snahy o nemožné nebo také možná potřeby povrchně zapůsobit „na efekt“, bez skutečné haptické zainteresovanosti.

⁶ Viz Příloha 5

⁷ Viz Příloha 6

⁸ Viz Příloha 9

Souvislost nacházím i s performativními akcemi, které tvořili Klaus Rinke (*1939) a Karel Miler (*1940) v 70. letech. Rinke analyzoval pohybové možnosti lidského těla, které vnímal a prezentoval jako skulpturu.⁹ Miler poměřoval své tělo s nejrůznějšími objekty ve veřejném prostoru (kanál, schody) a instaloval sám sebe do situací na hranici fyzických a fyzikálních možností.¹⁰

Další podobně zaměřená série jako „Rybníky“ vznikla na přelomu let 2012 a 2013. Jedná se o další foto-performance, kdy se pomocí optické kamufláže pokouším splynout s krajinou; tentokrát dokonce propojit rodný kraj s nekonečným prostorem, který se běžně nachází nad našimi hlavami. Figura dává rozlehlé krajině konkrétní rozměr, přesné zacílení objektivu narušuje skutečné prostorové vztahy a znejistňuje divákovo vnímání, čehož je docíleno banálním vtípkem se stojkou na obzoru a umocněno otočením fotografie vzhůru nohama. Najednou to vypadá, jako bych rukama svou krajinu podpírala a nohama stála *na obláčku*. To je zjevnou metaforou pro nemateriální ukotvení sebe sama, pro duševní proudy, ze kterých čerpám, a pro jistou dávku nekonvenčnosti a odvahy vnímat svět po svém.¹¹

Do krajiny nevstupuji jen prostřednictvím personifikace sebe sama, s krajinou také ráda pracuji jako s malířským plátnem. Landartovými intervencemi „maluji“ v prostoru plošné obrazy pro konkrétního diváka, pro konkrétní *point of view* a úhel pohledu objektivu fotoaparátu. Svě naprosto ekologické a jednoduše geometrické instalace formálně vztahují k architektonickému objektu, typickému pro danou krajinu (věž kostela, štít dřevěné stodoly).¹²

⁹ Viz Příloha 10

¹⁰ Viz Příloha 11

¹¹ Viz Příloha 7

¹² Viz Příloha 8

Optického propojení blízkého a vzdáleného použil Ivan Kafka (*1952) ve svém díle *Skutečnost a sen*.¹³ Stejného principu využívám jak formálně, tak i v symbolické či ironické rovině. U svých krajinných zásahů podrobuji perspektivnímu působení i samotný mnou vytvořený landartový objekt, který ještě iluzivně vztahuji k dalšímu vzdálenému objektu.

Vytvářením plošného obrazu v prostoru speciálně pro fotografické zachycení se zabývá i umělecká dvojice Jakub Cabalka & Jakub Červenka, studenti fotografie na UJEP v Ústí nad Labem. Důležitým aspektem jejich projektu *Meze obrazu*¹⁴ je jak samotný zásah do veřejného prostoru, tak i pozdější záznam aktu. „*V tomto fotografickém souboru se soustředíme na fotografický, respektive obrazový rámec jako takový. Na jeho limity, vlastnosti, ale i možnosti jeho překročení. Ve své podstatě aplikujeme fotografický rámec do reálného prostředí.*“¹⁵

Perspektivními hrami vstupují do krajiny nebo městského prostoru a s nadsázkou objevují nové souvislosti a možnosti, jak vnímat okolní realitu. Záměrně klamu lidské oko, ale jen za pomoci optických iluzí, které jsou všude kolem nás a šálí náš zrak neustále. Formálním spojováním nespojitelného vybízím k zamyšlení nad symbolickou rovinou těchto propojení a k odhalování osobních i obecných významů.

¹³ Viz Příloha 12

¹⁴ Viz Příloha 13

¹⁵ Artalk.cz. TZ: Magda Veselá/Jakub Cabalka & Jakub Červenka.

Motto: *STRACHONICKÝM (Ondřej Fibich)*
Viděl jsem umírat toto město každým rokem
Jak přibývalo betonu, kamení a železa
Nevyzpytatelná řeka stala se muklem
Tři straky na radnici chlubily se cetkami
Při výprodeji zděděného stříbra
Kdo políbí ruce fezárenských?
Jen ticho a pusto je odměnou
Zhrzená láska podetíná kořeny
Tolik zvadlých zástupů a jaro nikde
Jen zimomřivě se chvěje na mostě zločinců
zbloudilý Jan Palach

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Narodila jsem se ve Strakoncích a do svých 20 let velmi intenzivně prožívala limitaci životem v průmyslovém maloměstě s ubohým kulturním zázemím. Během studií jsem získala odstup a začala vnímat, že mé rodiště mi také leccos dalo, vtisklo se mi pod kůži, formovalo mou podstatu. I v šedivém maloměstě se najdou místa, která oplývají určitou dávkou romantiky a tajuplnosti. Pro mne to byly (a stále jsou) prázdné budovy starých textilních továren.

Připadá mi logické hledat témata tam, kde to znám nejlépe, kde jsem se narodila a strávila dětství. Všímám si toho, co mi dříve připadalo nezajímavé, nudné a šedivé. Hledám neobvyklé pohledy na město a snažím se s nadsázkou ukazovat jeho paradoxy, které spočívají hlavně v těsné koexistenci průmyslové a historické architektury.

Město vzniklo v okolí hradu ze 13. století na soutoku řek Otavy a Volyňky, původně bylo navíc protkané dalšími rameny řek, které však

byly v 70. letech 20. století zatrubněny a zasypány. Romantické strakonické Benátky utrpěly i dalšími urbanistickými zásahy za éry komunismu, především nesmyslným přemostěním soutoku řek čtyřproudou silnicí, které malebné historické centrum nenávratně zdevastovalo.

Ve Strakonících je navíc specifické začlenění industriálních staveb do struktury města, průmysl totiž vstoupil přímo do jeho srdce. Jeden areál bývalých textilních továren (na Ostrově) se nachází přímo mezi Velkým a Palackého (malým) náměstím. Další budova bývalého Fezka (Na Dubovci) stojí hned vedle starobylého hradu na soutoku řek. Oběma areály uspořádal 30. září 2012 prohlídku v rámci celorepublikové akce *Den architektury*¹⁶ architekt Dušan Řezáč. Po prohlídce budov tzv. Starého Fezka na Ostrově jsme se přesunuli do obrovské funkcionalistické stavby Na Dubovci. Prohlídka prázdných prostor přádelny symbolicky vyvrcholila na střeše,¹⁷ odkud je krásný a překvapivý výhled na město a jeho okolí.

Atmosféra střešního prostoru mi učarovala, a tak jsem se rozhodla vytvořit pro tento prostor site specific instalaci, která by reagovala na jeho specifickou polohu a výjimečný genius loci. Na platformě střechy se člověk nachází v místech, kudy procházela spleť historie strakonického textilního průmyslu, pod jeho nohama pracovaly stovky lidí, aby si zajistily obživu. Energie místa je posílena polohou v těsné blízkosti hradu a v rovnocenné výšce s věžemi strakonických kostelů.

¹⁶ www.denarchitektury.cz

¹⁷ Viz Příloha 14

2.1 SITE SPECIFIC ART

Počátky této disciplíny sahají do 60. let 20. století, kdy se jednalo o kontroverzní a novátorský přístup. Dnes je tento fenomén natolik rozšířený, že jej vnímáme jako střední proud, přestože povědomí o samotném pojmu je velice malé. Jedná se o umění (*art*) působící v určitém nebo zvláštním (*specific*) místě či prostoru (*site*). Umělecký projekt, ať už se jedná o divadlo, performance, landart či intermediální instalaci, je koncipován přímo pro toto konkrétní místo a do jiného prostorového kontextu je většinou nepřenosný. Samotné prostředí je neoddělitelnou součástí výsledného díla jak formálně, tak významově, neboť často čerpá z historických, společenských, politických či psychologických stop daného místa.

Site specific bylo beze sporu inspirováno *land artem* jako prostorem vnějším a *body artem* jako prostorem vnitřním, niterným. Východiska vedoucí umělce ze zavedených prostor však mají počátky i v daleko vzdálenějších společenských projevech, jako jsou rituály. Na nich můžeme sledovat vztah mezi umělcem a prostorem, mezi umělcem a vlastním tělem.¹⁸ Prostorovým rámcem může být jak volná krajina, tak architektura, často chátrající či nevyužitá. Současná podoba *site specific* projektů má často snahu upozornit na tyto ohrožené architektonické památky, ať už industriální či sakrální, a alespoň dočasně je oživit. Tohoto aspektu se dotýká i moje instalace na střeše přádelny, jejíž osud je velmi nejistý, a jednou z variant je i demolice.

Pro pochopení místa, které jsem si zvolila, bylo nutné důkladně se seznámit s historií budovy a tím, co její výstavbě Na Dubovci přecházelo. Tedy vydat se k počátkům textilní výroby ve Strakonících.

¹⁸ Václavová, D., Žižka, T. *Divadlo v netradičním prostoru, performance a site specific*. s. 94.

2.2 HISTORIE TEXTILNÍHO PRŮMYSLU VE STRAKONICÍCH

Textilní průmysl má ve Strakonících více než pětisetletou tradici. První řemeslný cech ve Strakonících vznikl v roce 1482 a sdružoval soukeníky, postřihače a kráječe, do dvou let měl cech 100 tovaryšů. V roce 1716 byl založen další významný cech, a to punčochářský.

První fez¹⁹ byl ve Strakonících vyroben pravděpodobně roku 1805, kdy se v zájezdním hostinci *Bílá růže* ubytoval linecký obchodník Braun a uzavřel smlouvu na menší dodávku fezů s místními punčocháři. Písemně doložený počátek výroby fezů je ale až rok 1807. Průmyslově se tu fezy začaly vyrábět roku 1812, kdy správa maltézských rytířů povolila židovskému obchodníkovi Wolfu Fürthovi obchodovat se střížním zbožím, vlnou a barvivou. Totéž živnostenské oprávnění dostali v prosinci téhož roku bratři Mojžíš a Wolf Weilové. Rychle zahájili vlastní výrobu fezů a pohltili drobné soukenické dílny.

Pro židovské podnikatele nebylo jednoduché proniknout z Bezděkova, samostatné vesnice, ghetta určeného pro život a podnikání Židů, do Strakonic. V roce 1832 zakoupil Wolf Fürth ve Strakonících dům se zahradou a postavil pro svou novou firmu W. Fürth & Comp svou první továrnu (dnes sídlo firmy MOIRA²⁰).

Punčochářský mistr Izrael Stein začal podnikat v roce 1832. V roce 1852 zakládá další továrnu na fezy Matyáš Zucker.

Bratři Weillovi byli dlouho omezeni jen na bezděkovské ghetto, teprve roku 1857 začali stavět první tovární objekt v lokalitě Na Dubovci. Po krachu firmy roku 1883 koupil tovární prostory Leopold Gutfreund, avšak i on po pěti letech zkrachoval. Tovární objekty pak

¹⁹ Orientální pokrývka hlavy spjatá s islámem. Kolébkou výroby je severní Afrika, jedním ze středisek bylo marocké město Fès (francouzsky; arabsky Fás), po němž dostal fez svůj název v Evropě.

²⁰ www.moira.cz

koupila firma Ignáce Steina, vznikla tak nová firma, která zaměstnávala 350 dělníků.

Roku 1899 došlo ke sloučení největších výrobců fezů Rakouska-Uherska do *Akciové společnosti rakouských továren*, se sídlem ve Vídni. Po první světové válce a vzniku Československa se epicentrum přesunulo do Strakonice, vznikla nová firma - *Akciová společnost továren na fezy*. Podnik produkoval fezy, vlněné látky a příkrývky, pletené zboží, barety, čapky i papírenské plstěnce. Určitý útlum nastal v roce 1925, kdy paša Mustafa Kemal zakázal v Turecku nošení fezů, a fezárny tak přišli o důležitého obchodního partnera. Fezy se i nadále vozily do Indie, Egypta a některých dalších zemí Afriky.

V roce 1937 zaměstnávala *Akciová společnost továren na fezy* se sídlem ve Strakoniciích cca 3000 zaměstnanců. Za 2. světové války byli do vedení společnosti dosazeni Němci. Znárodňovacím dekretem z 24. října 1945 byla *Akciová společnost* znárodněna a 7. března 1946 byl zřízen národní podnik *Vlnářské závody a fezárny* se sídlem ve Strakoniciích.

V roce 1967 byl položen základní kámen závodu a podnikového ředitelství v novém průmyslovém areálu na západním okraji města. Slavnostní otevření nového závodu proběhlo 3. 11. 1972. V 80. letech byla postavena nová přádelna mykacích přízí jako reakce na vrůstající spotřebu. V roce 1986 byla zahájena výroba textilií pro dopravní prostředky, tento výrobní sortiment zanedlouho určoval hlavní směr výroby celého podniku.

Po sametové revoluci byly fezárny privatizovány, některé závody byly z podniku vyčleněny a prodány. K 1. 5. 1992 vzniklo FEZKO, vlnářské závody a fezárny a. s. V roce 1998 získala majoritní podíl ve společnosti skupina evropských a amerických investorů pod vedením

PCTC Management. Obchodní název společnosti byl změněn na FEZKO, a. s. Z původních pěti závodů zůstaly jen dva – autotextilie a pokrývky hlavy, počet zaměstnanců se snížil o 20%.

V roce 2001 koupila divizi pokrývek hlavy od Fezka firma TONAK²¹ (Továrna NA Klobouky) se sídlem v Novém Jičíně. Výroba pletených pokrývek hlavy, zejména baretů, fezů, štump a zimních čepic je prováděna v závodě ve Strakonících.

Rok 2008 znamenal příchod francouzského vlastníka Michel Thierry Group a. s. a název podniku se mění na Fezko Thierry, a. s. Koncem roku 2011 došlo rozhodnutím jediného akcionáře ke změně obchodní firmy na JOHNSON CONTROLS FABRICS STRAKONICE, a. s.²²

2.3 FEZKO NA DUBOVCI

Pozdější areál „D“ vzniknul v místech původní továrny bratří Weilů, později zde úspěšně podnikal Ignác Stein, jemuž patřil i vedlejší palác.

Architektonicky nejzajímavějším objektem tohoto průmyslového areálu je budova progresivně řešené přádelny. Je postavena ve funkcionalistickém stylu. Její lapidární, ale monumentální tvary rozčleňují výrazné pásy průběžných oken. Objekt vznikl na místě dřívější přádelní haly, která v roce 1935 vyhořela.²³ Starší hala byla zděná s mohutnými železobetonovými stropy a sloupy ve středu půdorysu. U průvlaků i stropních trámů bylo použito náběhů. Novou halu začalo roku 1936 stavět Podnikatelství staveb Strakonice – architekt Č. Prokop a stavební inženýr L. Prokop. Kolaudace proběhla v lednu 1938. Přádelnu - čtyřpatrový halový objekt obdélného půdorysu 30,3 m x 24,5 m –

²¹ www.tonak.cz

²² Říhová, I. Strakoničtí textiláci slaví.

Kopecný, V. 150 let textilní výroby Fezko Strakonice. s. 9 – 25.

²³ Viz Příloha 15

osvětlovala ve všech podlažích po celém obvodu umístěná pásová okna.²⁴ Konstrukce přádelny byla navržena jako železobetonový skelet o rozponu 7,92 m x 6,20 m s deskovými trámovými stropy s mohutnými náběhy u sloupů. Okenní parapety tvořily monierky s cementovou omítkou na povrchu. Okna byla železná s větracími křídly a spodní otáčivou osou. Do jednotlivých pater - pracovních sálů přádelny se vstupovalo ohnivzdornými dveřmi s asbestovou vložkou. Vedle schodiště byl umístěn výtah o nosnosti 1000 kg. Budova se vytápěla ústředním topením a interiér osvětlovala velká osvětlovací tělesa. V roce 1941 byl vypracován projekt na rozšíření objektu přádelny. Tato přístavba z roku 1942, má odlišné řešení detailů na sloupech a její autorství není doloženo. V letech 1966 - 1973 vznikl v areálu nový objekt pro stroje na zušlechťování vln a výrobu úpletů, bytových textilií a pokrývek hlavy.²⁵

V bývalé přádelně probíhala od roku 1999 do roku 2011 výroba firmy Fezkotex a. s.,²⁶ která produkovala vlněné ložní soupravy, potahové a dekorativní plyše a imitace kožešin. Dlouhodobé vykazování ztrát vedlo k přerušení provozu a propuštění tří desítek zaměstnanců. Budova je od té doby tichá a postupně se vyprazdňuje. V současnosti je na prodej a její budoucnost je nejasná.²⁷

*Přestože objekt přádelny představuje velmi kvalitní příklad naší meziválečné průmyslové architektury, není dosud památkově chráněn.*²⁸ Upozornit na kvality stavby a navrhnout její možnou konverzi se snažili účastníci architektonického workshopu, pořádaného v únoru 2013 sdružením Oživme si Strakonice.²⁹

²⁴ Viz Příloha 15 (vpravo dole)

²⁵ Mlčák, L. Fezko Strakonice. s. 142 – 143.

²⁶ www.fezkotex.cz

²⁷ Současný stav budovy viz Příloha 17

²⁸ Mlčák, L. Fezko Strakonice. s. 143.

²⁹ <http://ozivmesistrakonice.blogspot.cz/>

Motto: *Vymezit (articuler) prostor znamená: dovolit mu promluvit. Čili spatřit prostor, prozkoumat jej, ale ne jako nástroj, s nímž chci něco podniknout, nýbrž tak, abychom dělali to, k čemu nás prostor pobízí. (Kazimierz Braun)³⁰*

3 CÍL PRÁCE

Svou instalací na střeše přádelny bych chtěla výtvarně vyjádřit své okouzlení otevřeným prostorem a zároveň prostřednictvím tohoto prostoru vyjádřit svůj vztah k městu, které tu je vidět s příjemným i děsivým nadhledem. Chtěla bych využít jedinečnosti tohoto prostoru, překvapivých pohledů na město a na jeho dominanty z vyvýšené platformy střechy.

Unikátní architekturu nejde oddělit od textilní minulosti, se kterou je budova neodmyslitelně spjata. K textilně výrobní funkci budovy odkazují použitím autentického materiálu a náznakem obrazu textilní výroby, jak jsem se inspirovala z dobových fotografií.³¹ Textilní průmysl je charakteristický a klíčový pro celé město, proto svou instalaci vztahuji ke strakonickým dominantám jako zástupnému symbolu.

Zároveň bych svou prací chtěla zachytit současný stav budovy, vytvořit střípek do dokumentu pro budoucí generace, které už třeba nebudou mít možnost tento prostor zažít. Textilní průmysl prochází komplikovaným obdobím po celé republice. Naposledy hučely v přádelně Na Dubovci stroje firmy Fezkotex a. s., již dva roky je však budova tichá, postupně se vyprazdňuje a chátrá. Funkcionalistická stavba je nyní na prodej a její osud je nejasný. Její revitalizace by byla nákladná a třeba se jí případný kupec rozhodne raději zbourat. Možná,

³⁰ Divadlo v netradičním prostoru, performance a site specific. s. 35.

³¹ Viz Příloha 18

že za dva roky už nebude žádná továrna a žádná střecha s výhledem... Prostřednictvím své instalace na střeše bych se chtěla podělit o silný prožitek, které mi tento prostor umožnil.

Formálně bych chtěla navázat na principy optických kamufláží a performativních intervencí, kterými jsem se v poslední době zabývala, a vytvořit tak další dílo do linie svých „foto-instalací“ a „foto-performance“, respektive oba přístupy propojit.

4 PROCES PŘÍPRAVY

30. 9. 2012

Poprvé na střeše.³² Veřejná komentovaná prohlídka pro veřejnost po strakonických industriálních památkách vedená architektem Dušanem Řezáčem v rámci Dne architektury. Okouzlení atmosférou, rozlohou a překvapivou polohou funkcionalistické přádelny v centru Strakonic.

Leden 2013

V hlavě se rodí nápad vytvořit site-specific instalaci právě na střeše přádelny Na Dubovci. Paralelně s obavami, zdali mi to majitel umožní, vznikají první skici střešních instalací. Na první pohled jsem věděla, že chci využít vertikálních dominant kostelů Sv. Markéty a Sv. Prokopa. Ve skicáku se objevily dvě různé židle (trůny), opticky komunikující s vertikálními dominantami města a lavička kopírující horizont.

2. 2. a 16. 2. 2013

Architektonický workshop v přádelně pořádaný sdružením Oživme si Strakonice³³ a vedený lektorem Ing. arch. Dušanem Řezáčem. V rámci workshopu studenti architektury a čerství absolventi řešili budoucí možnosti využití chátrající stavby a navrhli architektonická řešení pro zvolené funkce. S pořádajícím sdružením úzce spolupracuji od počátku jeho působení, fotograficky dokumentuji pořádané akce, jejichž snahou je aktivizovat zájem občanů o své město a upozornit na významné industriální objekty v centru Strakonic, které Město ignoruje, a místo jejich revitalizace investuje do další výstavby za městem. OSS sdružuje lidi mé věkové kategorie, které spojuje vztah k rodnému městu, jinde získaný nadhled a touha zdejší rigidní poměry změnit...

³² Viz Příloha 14

³³ <http://ozivmesistrakonice.blogspot.cz/>

15. 2. 2013

Milý majitel areálu textilky Na Dubovci pan Michálek mi svěřuje klíče a dovoluje mi tvořit v přádelně a na její střeše. Hurá! Mám klíče od „hradu“!

20. 2. 2013

Na střeše je pěkně frišno. Sněží a fouká vítr. S bratrem pobíháme po střeše, cvičíme s latěmi a snažíme se přijít na rozměry zamýšleného objektu. Docházíme k rozměrům židle: 87 cm x 90 cm x 140 cm. Bude muset být rozložitelná, neboť vchod na střechu je pouze 60 cm široký.

22. 2. 2013

Zpátky na začátek. Židle mi připadá jako nesmysl. Byla by drahá, velká a navíc - co s ní? Proč? Skicák se plní dalšími nápady... Levnějšími, autentičtějšími, více spjatými s budovou přádelny, jejími možnostmi a původní funkcí. Ale stále to není ono. Nejistota a bezradnost mne budí ze sna. Vyrážím do přádelny a začínám rovnou hledat, zkoušet, tvořit...

1. 3. 2013

Ta nervozita se nedá zvládnout, musím ji překonat tvorbou. Napadl sníh. Využívám této levné a tvárné suroviny jako sochařského materiálu. Vyzbrojena rukavicemi modeluji sněhový pás, který opticky komunikuje s bílou věží Sv. Markéty. Vzniká drobný landart³⁴ na střeše, který zapadá do mé otevřené série landartových intervencí.

2. 3. 2013

Nacházím relikvie po nedávné textilní produkci. Hlavně mě zaujaly různé typy cívek, některé se dají skládat jako stavebnice. Hraji si s nimi na střeše, tvořím jednoduché optické kamufláže.³⁵

³⁴ Viz Příloha 20

³⁵ Viz Příloha 20

5. 3. 2013

Chci zkusit nějaké performance v objektu a na střeše. Vznikají první pokusné fotografie mého těla v přádelně,³⁶ jejíž prostor se tak pokouším popsat. Do skicáku si kreslím možná propojení mého těla s cívkami, navíjení se na ně, propojení s horizontem města...³⁷

10. 3. 2013

Úplně největší bezmoc, dno a bezradnost. Stále ještě jsem nevymyslela výsledné dílo, které by obsáhlo vše, co prostor poskytuje a co zde prožívám. Pokouším se do toho pocitu marnosti ponořit a zopakovat si všechny indicie, které mám k dispozici. Znovu procházím dostupné historické fotografie z přádelny Na Dubovci a nechávám se inspirovat procesem textilní výroby.³⁸ A najednou se ty roztráštěné asociace a motivy spojily! Kreslím si do skicáku návrh instalace na střeše přádelny. Propojím textilní materiál, optickou hru s perspektivou a strakonickými dominantami, sebe sama a svůj vztah k městu. Asi to mám!³⁹

19. 3. 2013

Jdu si na střechu rozměřit, jak bude výsledná instalace velká.

Šířka: 240 cm (Prokop) a 70 cm (Markéta); Délka: 25 m

Budu tedy potřebovat poměrně velké množství příze, ale kde ji sehnat?

Nejlepší by byl autentický materiál přímo z útrob budovy.

25. 3. 2013

Pan Michálek je úplně zlatej! Jednak mi potvrzuje, že mohu dál bezplatně fotit v přádelně, a navíc mi věnuje příze, které už prý stejně nemá šanci prodat. Jsou přesně takové, jaké potřebuji. Bílé, vlněné, akorát silné.

³⁶ Viz Příloha 20

³⁷ Viz Příloha 19

³⁸ Viz Příloha 18

³⁹ Viz Příloha 19

28. 3. 2013

Začínám naměřovat délku jednotlivých přízí, abych měla vše připravené, až konečně roztaje sníh a budu moci tvořit přímo na střeše. Pro jistotu volím délku 28 metrů, abych na sebe mohla příze dostatečně navinout. Byt se mi proměňuje v pavoučí hnízdo, co chvíli se chytám do vlastních sítí.

11. 4. 2013

Mám 150 klubíček vlny o délce 25 metrů. Také jsem pořídila dřevěné tyčky na navázání přízí a v zásuvce našla háčky na uchycení tyče za okraj střechy.

13. 4. 2013

Silný vítr mi rozfoukal první pokusy o napnutí přízí na střeše přádelny.

14. 4. 2013

Počasí se konečně umoudřuje. I přesto je práce s vlnou obtížná, snadno se cuchá, je pružná, a tak nevytváří zcela rovnoběžné linie. Instalace vedoucí z věže kostela sv. Prokopa se naprosto zacuchala, desítky metrů vlněné příze jsou na vyhození. Optické propojení s věží kostela sv. Markéty se docela daří, s bratrem zkusíme první varianty práce s namotaným tělem.

17. 4. 2013

Zacuchanou vlnu, která má být „navázaná“ na věž kostela sv. Prokopa, nahrazuji provázkem z juty, jehož barva odpovídá barvě fasády věže. Neustále se snažím zdokonalovat systém zachycení a navinutí, zároveň už se s pomocníky pokoušíme tvořit finální fotografie. Proces přípravy přechází v proces tvorby a naopak.⁴⁰

⁴⁰ Fotografie z procesu přípravy a tvorby viz Příloha 20

5 PROCES TVORBY

Napínání přízí na střeše se ukázalo složitější, než jsem čekala. Příze byly jako živé a napnout je v délce 25 metrů do naprosté roviny se ukázalo prakticky nemožné. Stačilo, aby trochu fouknul vítr a místo optického pásu vznikla rozbouřená změť linií.

Příze jsem napnula do požadované délky a upevnila na obou stranách tak, aby se s nimi dalo pokud možno jednoduše pracovat. Na samotné focení jsem ale potřebovala minimálně jednoho asistenta, který by výsledek korigoval. Nakonec se ukázalo nutné spolupracovat se dvěma pomocníky – jeden kontroloval kolmost a návaznost přes objektiv fotoaparátu a druhý upravoval příze na mém těle a na okraji střechy, navíc neustále příze rozčesával a opravoval, co každou chvíli napáchal náš největší nepřítel: vítr.

Běhání po střeše a neustálé upravování a vypínání pružných přízí bylo únavné a stresující. Oproti tomu samotný proces tvorby, tedy proces fotografování, byl pro mne velice příjemný. Konečně jsem si mohla lehnout na rozpálenou střechu, a i když mě pod zády tlačily dřevěné špulky, užívala jsem si neopakovatelnost okamžiku. Dívala jsem se do nebe nebo na krásnou linii horizontu a vykukující věže a cítila každý poryv větru, jak rozehrával napětí v přízích upnutých na mém těle.

Fotografie jsou sice digitální, ale k etice mé tvorby patří, že optické klamy vytvářím pouze v prostoru, nikoliv v počítači. Fotografie jsem pak vybrala z množství asi jeden a půl tisíce snímků, vyretušovala skvrny způsobené prachem na objektivu, lehce upravila jas, kontrast a ořízla je do širokoúhlého formátu 16:9.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Má práce se nevyznačuje žádnými zvláštními technologickými úskalími, instalaci jsem koncipovala tak, abych vše zvládla vytvořit vlastními silami. Pokusila jsem se vymyslet co nejjednodušší technické řešení, které by však bylo prostorově co nejefektivnější. Přesto jsem se určitým technickým obtížím nevyhnula. Největší komplikace souvisely s délkou a množstvím přízí, které jsem se pokusila napnout paralelně vedle sebe. Vlněné příze délky 25 metrů jsem zamýšlela napnout rovnoběžně vedle sebe v počtu 50 (kostel sv. Markéta) a 100 (kostel sv. Prokopa) kusů. Toto množství se však ukázalo jako nezvládnutelné, neboť vlna byla při své délce a množství velmi náchylná na zamotání. Mnohem menší počet přízí (12 a 16) se naštěstí ukázal jako dostatečně působivý a splňující původní představu.

Příze jsou přivázány k dřevěné liště, na ni jsem drátkem upevnila háčky a ty zavěsila zvenku za plechový okraj střechy. Tento narychlo vymyšlený způsob z „domácího železářství“ fungoval až překvapivě dobře a obešel se bez problémů.

Další důležitou částí, kterou lze nazvat jako *technologickou*, byla práce s perspektivou. Musela jsem změřit, jak široké se jeví věže v místě střechy, kde se bude nacházet tělo. Po odměření těchto šířek bylo důležité udělat značky, které se postarají o neustálou kolmost linií přízí navazujících na kostelní věže. Při vytváření optické iluze bych se neobešla bez jednoho, ale raději dvou pomocníků, kteří korigovali neposlušné příze v prostoru i na mém těle a vytvořili výsledné snímky s mým namotaným tělem.

Fotografie jsou pořízené ze stativu digitálním fotoaparátem Nikon D600 s rozlišením 6016 x 4016 pixelů, které mi umožnilo nechat vytvořit kvalitní velkoformátový tisk pro velkorysou prezentaci

rozlehlého prostoru střechy. Digitální fotografie nejsou nijak významně manipulované, na počítači jsem upravila jen jas, kontrast a vyretušovala skvrny způsobené prachem na objektivu. Výslednou fotografii instalace s přízemi k oběma kostelům jsem nechala vytisknout ve formátu 230 x 130 cm a dvě fotky variant s jednotlivými kostely ve formátu 80 x 45 cm. Tisky jsem nechala adjustovat na 0,5 cm silné kappa desky a dala opatřit ochrannou laminací.

7 POPIS DÍLA

Site specific instalace *Spřízněná* je dílem vytvořeným přímo pro konkrétní místo v centru Strakonice. Tím místem je střecha funkcionalistické přádelny z konce 30. let s krásným výhledem na mé rodné město a linii horizontu okolních kopců.

Prostor přádelny je nyní prázdný, nacházejí se zde jen různé relikvie upomínající na nedávnou výrobní činnost. Cívky, šicí stroje, váhy, zbytky látek... Právě nejrůznější typy cívek byly jedním inspiračních zdrojů pro mou instalaci. Připodobnila jsem své tělo k cívce a navinula textilní příze na sebe.

Přes dvacet metrů dlouhé příze zaplnily velkou část střechy, ale v perspektivní zkratce se jeví mnohem kratší. Optickou hrou jsem propojila své tělo s dominantami města – bílou vlněnou přízí s kostelem sv. Markéty a přízí z juty s kostelem sv. Prokopa. Použitím autentického materiálu a citací motivu textilní výroby odkazují k původnímu smyslu budovy.

Příze mají i svou symbolickou stránku. Dovedou poutat, svazovat, propojovat, táhnout, držet, vázat, omezovat. V myšlenkové rovině si uvědomuji své duševní propojení s mým rodným městem a jeho pozitivní i negativní dopady na formování mé osobnosti. Materiálnímu i obsahovému aspektu mého díla odpovídá dvojnásobný název: *Spřízněná*.

Prostorová instalace není výsledným dílem, byla vytvořena pouze proto, aby mohla být spolu s objektem těla zachycena fotoaparátem. Zamýšlený plošný obraz je optickou kamufláží, a proto byl viditelný pouze z určitého úhlu pohledu (a za určitých povětrnostních podmínek). Výsledným dílem tedy není instalace nebo performance, ale fotografie, resp. série fotografií různých variací motivu.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Přínos mé práce vidím v návaznosti na svá předešlá díla, tedy v pokračování v systematickém zkoumání prostoru jako plošného obrazu, ve kterém nacházím či vytvářím optické klamy na základě perspektivních zkratk. Neznám mnoho umělců, kteří by tyto efekty plošného vidění prostoru cíleně využívali, většinou se jedná jen o vtipné hříčky, které postrádají hlubší obsah. V českém kontextu se konceptuální využití optických iluzí ve výtvarném umění objevilo např. v landartové tvorbě Ivana Kafky nebo v intervencích do veřejného prostoru Jakuba Cabalky a Jakuba Červenky.

Ve svém diplomovém projektu propojuji instalaci, performance, body art a celou intervenci zasazují do netradičního prostoru. Nejedná se o veřejný prostor, ale o odlehlé prostranství uprostřed města. Samotná platforma svou otevřeností připomíná spíše krajinu než architekturu, okolní panorama také obsahuje architektonické i krajinné rysy. Propojení různých uměleckých přístupů a typů prostoru mi připadá přínosné a osvěžující v rámci zvoleného žánru *site specific art*.

9 SILNÉ STRÁNKY

Za silné stránky mé instalace považuji využití potenciálu místa, tedy rozlehlého prostoru střechy přádelny a neobvyklého pohledu na město, který se z ní nabízí. Podařilo se mi vymyslet optickou hru s významem propojenosti s městem. Metafoře svázanosti odpovídá i použitý materiál, tedy příze, které zároveň odkazují k bývalé výrobní funkci budovy. Přílehavě dvojsmyslný název díla *Spřízněná* je jazykovou hříčkou, která vyjadřuje jak duševní, tak i materiální propojení města, místa a těla přízemi.

Myslím, že zajímavým momentem je začlenění mého vlastního těla do prostorové instalace. Instalace z přízí je v podstatě velmi banální, ale myslím, že jsem tento materiál použila vhodně vzhledem k tomu, čeho jsem chtěla docílit. A také vzhledem k historii místa a k záměru propojit skrze instalaci sebe sama s prostorem. Má práce s tělem jako médiem či objektem není ani čistou performance ani jasným bodyartem, důležitým aspektem je, že celou akci provádím kvůli fotografii – nikoliv pro přihlížející diváky či svůj prožitek těla.

Návrh nakreslený do skicáku se mi podařilo zrealizovat dle mých původních představ a navíc i rozvinout další jeho možnosti. Vzniklé fotografie v sobě mají silnou atmosféru místa, důležitost sdělení, ale i nadsázku a vtip.

10 SLABÉ STRÁNKY

Slabým stránkám jsem se samozřejmě pokusila vyhnout a všechny neduhy se snažila odstranit. Znamenalo to pro mne několikrát focení téže situace, vylad'ování detailů a hlavně opakované obtěžování pomocníků, aby šli se mnou znovu a znovu fotit na střechu. Snažila jsem se, aby se výsledek co nejvíce podobal mému záměru. Problémy byly především v udržitelnosti perspektivní iluze, neboť příze jsou velmi živý a neposlušný materiál. Výsledek není jako podle pravítka, ale to nebylo mým cílem, občasné odchylky způsobené větrem nebo „nerovností“ mého těla odpovídají povaze materiálu, jehož vlastnosti respektuji.

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

KNIŽNÍ A PERIODICKÁ LITERATURA

BOIS, Yve-Alain, BUCHLOH, Benjamin, FOSTER, Hal, KRAUSSOVÁ, Rosalind. *Umění po roce 1900. Modernismus, antimodernismus, postmodernismus*. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-952-8.

CÍLEK, Václav. *Krajiny vnitřní a vnější. Texty o paměti krajiny, smysluplném bobrovi, areálu jablkového štrůdlu a také o tom, proč lezeme na rozhlednu*. Praha: Dokořán, 2002. ISBN 80-86569-29-2.

CVRČEK, Jan Zdeněk. *Strakonice: město, lidé, osudy*. Strakonice: Městský národní výbor v Strakonicích, 1989.

FÁROVÁ, Anna. *Dvě tváře*. Praha: Torst, 2009. ISBN 978-80-7215-369-5

GRYGAR, Štěpán. *Konceptuální umění a fotografie*. Praha: Akademie múzických umění, Fakulta filmová a televizní, Katedra fotografie, 2004. ISBN 80-7331-014-7.

KOPECKÝ, Václav. Kus staré historie. In *150 let textilní výroby Fezko Strakonice*. Strakonice: Fezko, vlnářské závody a fezárnny, n. p., 1962.

MILKOVÁ, Silvie. Jakub Cabalka & Jakub Červenka. In *Fotograf*, 2012, roč. 11, č. 20, s. 56 – 57.

MLČÁK, Lumír. Fezko Strakonice, Strakonice, Na Dubovci 127. In *Meziválečná průmyslová architektura*. s. 142 – 143. Brno: Expo Data, 2005. ISBN 80-7293-137-7 (Expo Data), ISBN 80-86769-36-4 (ČKAIT).

MRÁZKOVÁ, Daniela. *Příběh fotografie*. Praha: Mladá fronta, 1985.

RUHRBERG, Karl, SCHNECKENBURGER, Manfred, FRICKEOVÁ, Christiane, HONNEF, Klaus. *Umění 20. století, I. a II*. Praha: Slovart, 2011. ISBN 978-80-7391-572-8.

ŘÍHOVÁ, Ivana. Strakoničtí textiláci slaví. Historie Fezka. In *Zpravodaj města Strakonice*, 2012, roč. 14, č. 7 – 10.

SCHMELZOVÁ, Radoslava (ed.), CÍLEK, V., FRAGNER, B., KLÍMA, M., KOLEČEK, M., KUKUČKA, M., MAKONJ, K., RULLER, T., ŠMÍD, R., ŠTOREK, P., SCHMELZOVÁ, R., VÁCLAVOVÁ, D., ŽIŽKA, T. *Divadlo v netradičním prostoru, performance a site specific / současné tendence*. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. ISBN 978-80-7331-184-1.

SCHMELZOVÁ, Radka. Site specific art: Lekce z landartu, performance a konceptuálního umění. In *Art & Antiques*, 2008, č. 2, s. 38 – 43.

VÁCLAVOVÁ, Denisa, ŽIŽKA, Tomáš a kol. *Site specific*. Praha: Pražská scéna, 2008. ISBN 978-80-86102-44-3.

ŽIŽKA, Tomáš. *Umění místa. Katalog studentských projektů 2010 – 2012*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění Praha, 2012. ISBN 978-80-7331-226-8.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Artalk.cz. TZ: *Magda Veselá / Jakub Cabalka & Jakub Červenka* [online]. c2012 [cit. 2013-03-22]. Dostupné z: <<http://www.artalk.cz/2012/10/16/tz-magda-vesela-jakub-cabalka-jakub-cervenka/>>.

Den architektury [online]. [cit. 2013-02-13]. Dostupné z: <<http://www.denarchitektury.cz/>>.

Fezkotex a. s. [online]. *Textilní firma sídlící Na Dubovci, Strakonice*. [cit. 2013-04-18]. Dostupné z: <<http://www.fezkotex.cz/>>.

Wikipedie. *Fez*. [online]. c2013 [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Fez>>.

MLČÁK, Lumír. *Fezko Strakonice* [online]. Výzkumné centrum průmyslového dědictví, 2003 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z: <http://vcpd.cvut.cz/UserFiles/File/strakonice_fezko.pdf>.

Moira [online]. Firma vyrábějící funkční textil se sídlem ve Strakonících na Ostrově. [cit. 2013-04-12]. Dostupné z: <<http://www.moiracze.cz/>>.

Oživme si Strakonice [online]. *Neformální uskupení* [cit. 2013-20-04]. Dostupné z: <<http://ozivmesistrakonice.blogspot.cz/>>.

Staré fotografie Strakonice. Fezko u hradu [online]. c2010 [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: <<http://www.strakonice.masi.cz/index.php?odkaz=foto&sekce=7&podsekce=6>>.

Strakonická televize. Strakoničtí textiláci začali s fezy před 200 lety [online]. c2012 [cit. 2013-03-03]. Dostupné z: <<http://www.tv.strakonice.eu/drupal/strakoni%C4%8Dt%C3%AD-textil%C3%A1ci-za%C4%8Dali-s-fezy-p%C5%99ed-200-lety>>.

Tonak [online]. *Historie společnosti*. [cit. 2013-02-12]. Dostupné z: <<http://www.tonak.cz/index.php?typ=TSA&showid=8>>.

12 RESUMÉ

My diploma project is a site specific installation called *Spřízněná*, which means *kindred*, but it can also stand for *connected with threads*. The installation is made of wool and jute threads and it is situated on the roof of a former textile factory in the centre of Strakonice. I used authentic material, which I had found in the factory and had got from the owner.

The *site* is special because of its exclusive location: close to the castle from the 13th century, on the bank of the river Volyňka and near to the confluence of the rivers Volyňka and Otava. The former spinning mill from the end of the 1930's is almost empty now and the owner is trying to sell it. The future of the beautiful functionalist factory Na Dubovci is very unsure, in few years, it may not exist any more...

By my work I wanted to express my relation to my birth town in its positive as well as negative meaning. The small industrial town has been limiting for me, but also inspiring, as I know the place the best of all. My home town will be a part of myself till the end of my life, we belong to each other.

I used an optical illusion to create a connection between my body and typical historical architecture of Strakonice, towers of the churches St. Marketa (Margaret) and St. Prokop. The illusion is visible just from one particular point of view, from the place of the camera shot. The installation has a performative character, as my body is a part of it, but it is not the result of the work. Everything was arranged just to be photographed. The result output is one large panoramic photograph 230 x 130 cm of the intended installation at the roof and two smaller photographs 80 x 45 cm of the variants of it.

13 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - 8

Mé dosavadní dílo

Zdroj: vlastní archiv

Příloha 9

Ana Mendieta: Silueta Works (1973 – 1977)

Zdroj: <http://www.virginiamiller.com/exhibitions/1990s/images/AM2.jpg>

Zdroj: <http://artepedrodacruz.files.wordpress.com/2011/01/de-la-serie-c3a1rbol-de-lavida1.jpg>

Příloha 10

Klaus Rinke (*1939)

Zdroj: http://www.great.szpilman.de/files/gimngs/276_klausrinke.jpg

Zdroj: http://www.great.szpilman.de/files/gimngs/276_klausrinke.jpg

Příloha 11

Karel Miler (*1940)

Zdroj: http://www.erstestiftung.org/wp-content/uploads/2012/09/Karel_Miller_exercise_Kontakt_Viennafair2012.jpg

Zdroj: http://artofresistance.ca/wp-content/uploads/2012/04/10_Miler-schody....jpg

Zdroj: http://www.artlist.cz/updata_az/a/f/b/sm.miler_miler_identifikace08.jpg

Příloha 12

Ivan Kafka: Skutečnost a sen (1990)

Zdroj:

http://www.artlist.cz/updata_az/a/c/t/bg.kafka_ivan_skutecnost_a_sen_1990.jpg

Příloha 13

Jakub Cabalka & Jakub Červenka: Meze obrazu (2012)

Zdroj: <http://www.itf.cz/images/pozvanky%202012/usti%20myron/02a.jpg>

Zdroj: <http://www.poznamkypodcarou.cz/photos/none-15.jpg>

Příloha 14

Poprvé na střeše přádelny

Zdroj: Foto Josef Pecka

Příloha 15

Textilní továrny Na Dubovci – historické fotografie

Zdroj: <http://www.strakonice.masi.cz>

Zdroj: *150 let textilní výroby Fezko Strakonice*. Obr. 7.

Zdroj: Fezko Strakonice. In *Meziválečná průmyslová architektura*. s. 142.

Příloha 16

Poloha přádelny v kontextu města

Zdroj: <http://www.strakonice.masi.cz>

Zdroj: http://i.idnes.cz/10/073/cl6/ALT3491b9_strakonice_kubes.jpg

Příloha 17

Přádelna Na Dubovci – současný stav

Zdroj: Foto vlastní

Příloha 18

Inspirace – zpracování přízí v bývalém Fezku

Zdroj: Digitální archiv Štechtl a Voseček. Foto Marie Štechtlová, Josef Štechtl

Příloha 19

Přípravné skici

Zdroj: vlastní archiv

Příloha 20

Experimenty v továrně – hledání výsledného tvaru

Zdroj: vlastní archiv

Příloha 21

Proces přípravy a tvorby

Zdroj: vlastní archiv

Příloha 22 - 23

Spřízněná – site specific instalace na střeše přádelny Na Dubovci, Strakonice

Zdroj: vlastní archiv (foto Zdeněk Lacina)

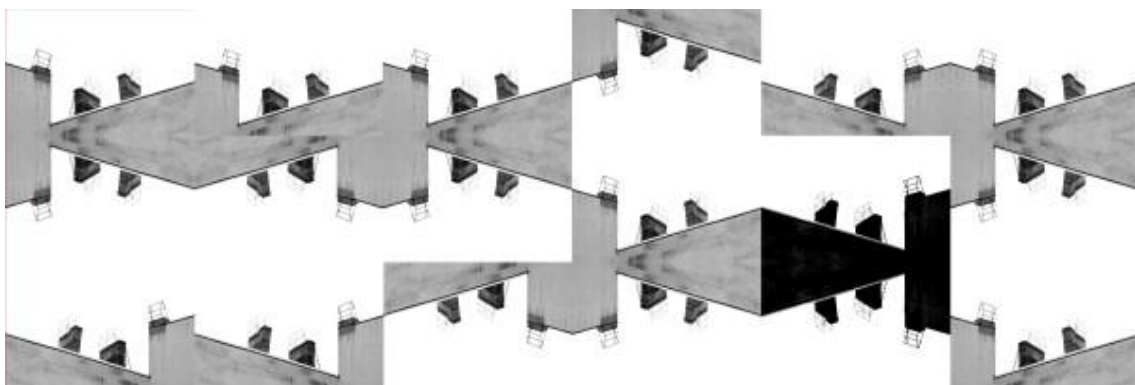
Příloha 1

Mé dosavadní dílo

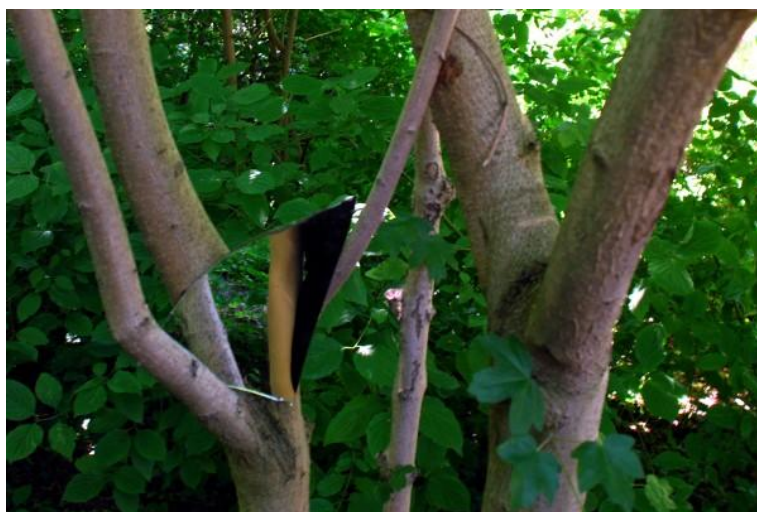
Příloha 2

Mé dosavadní dílo

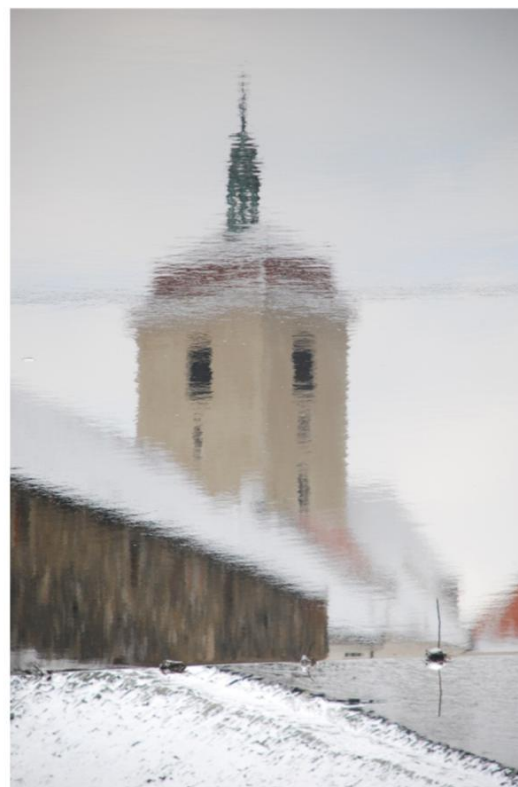
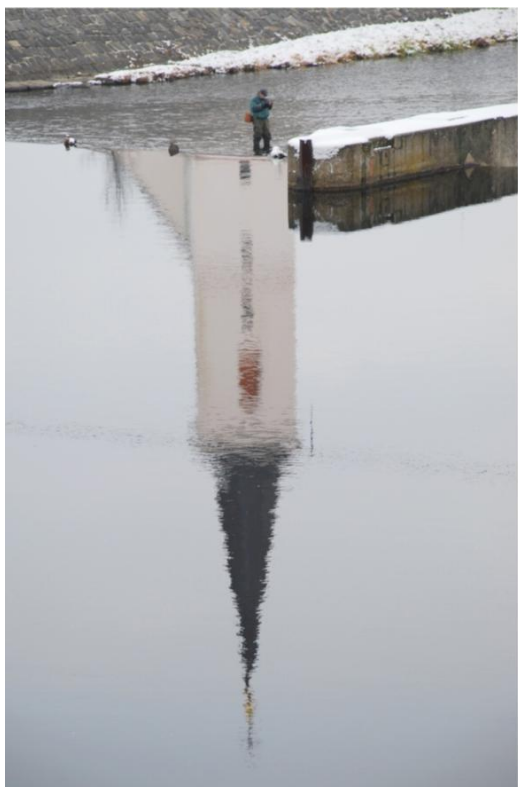
Příloha 3

Mé dosavadní dílo

Příloha 4

Mé dosavadní dílo

Příloha 5

Mé dosavadní dílo

Příloha 6

Mé dosavadní dílo

Příloha 7

Mé dosavadní dílo

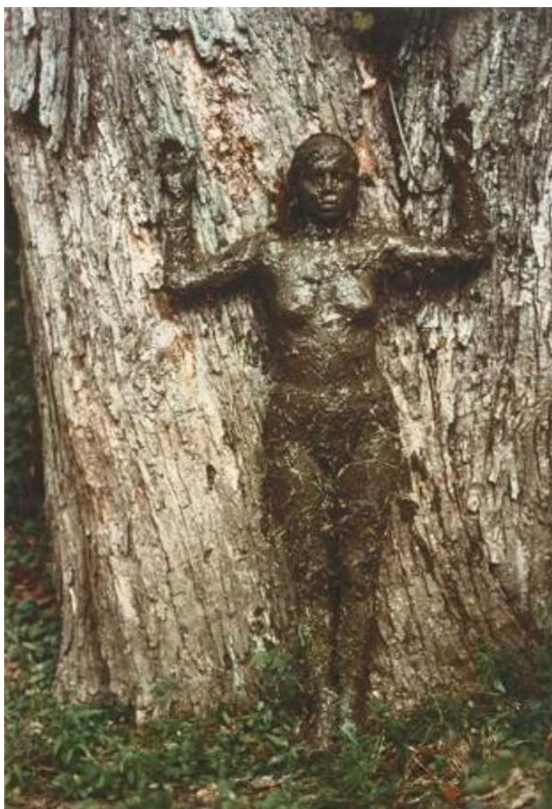
Příloha 8

Mé dosavadní dílo

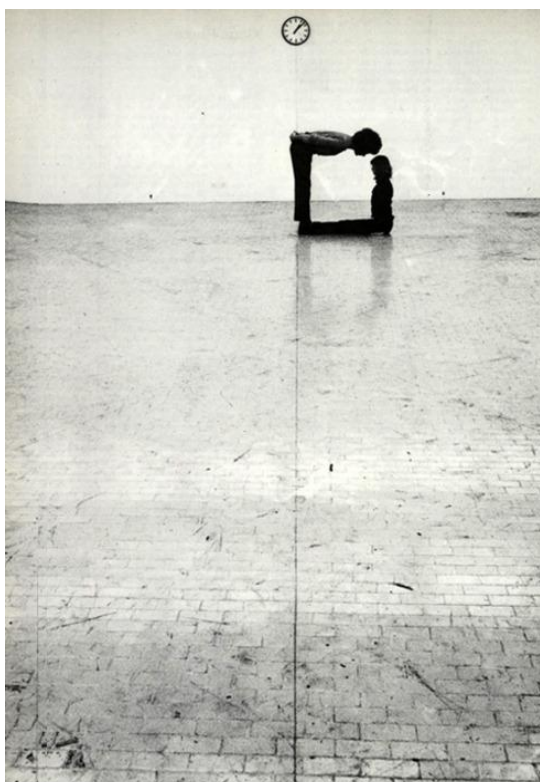

Příloha 9

Ana Mendieta: Silueta Works (1973 – 1977)

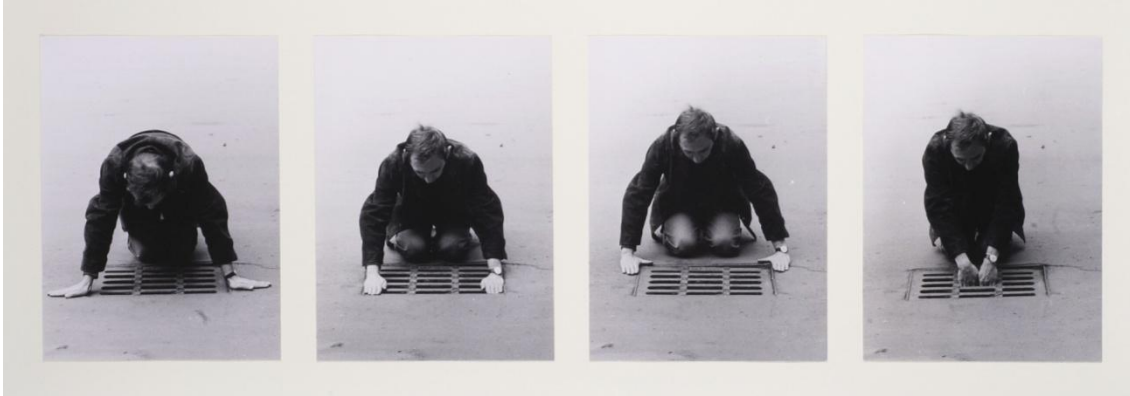

Příloha 10
Klaus Rinke

Příloha 11

Karel Miler

Příloha 12

Ivan Kafka: Skutečnost a sen (1990)

Příloha 13

Jakub Cabalka & Jakub Červenka: Meze obrazu (2012)

Příloha 14

Poprvé na střeše přádelny

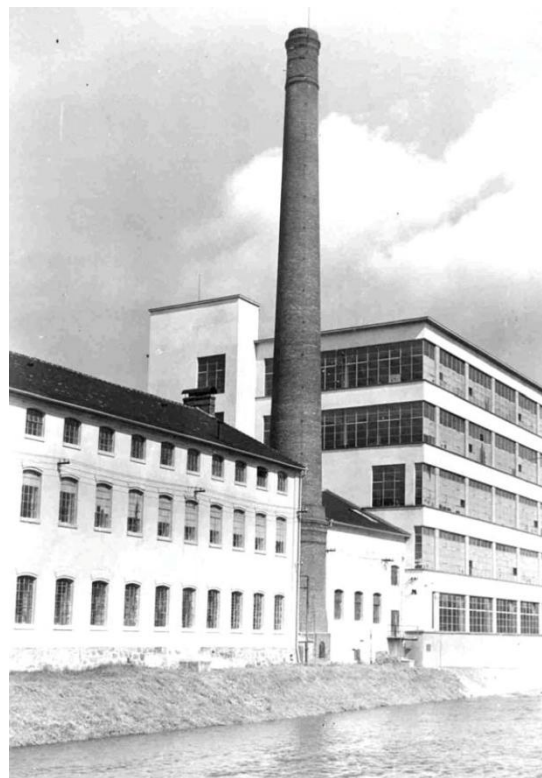
Den architektury ve Strakonících 30. září 2012

Příloha 15

Textilní továrny Na Dubovci – historické fotografie

Areál textilních továren Na Dubovci v roce 1932 (nahore). Po požáru v roce 1935 byla zděná hala přádelny nahrazena současnou funkcionalistickou stavbou. Snímek vpravo dole pochází z konce 30. let, tedy z doby před přístavbou na počátku 40. let.

Příloha 16

Poloha přádelny Na Dubovci v kontextu města

Letecké snímky z počátku 70. let a ze současnosti

Příloha 17

Přádelna Na Dubovci – současný stav

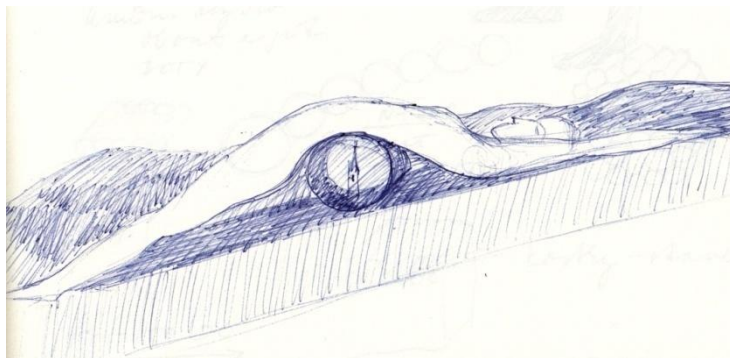
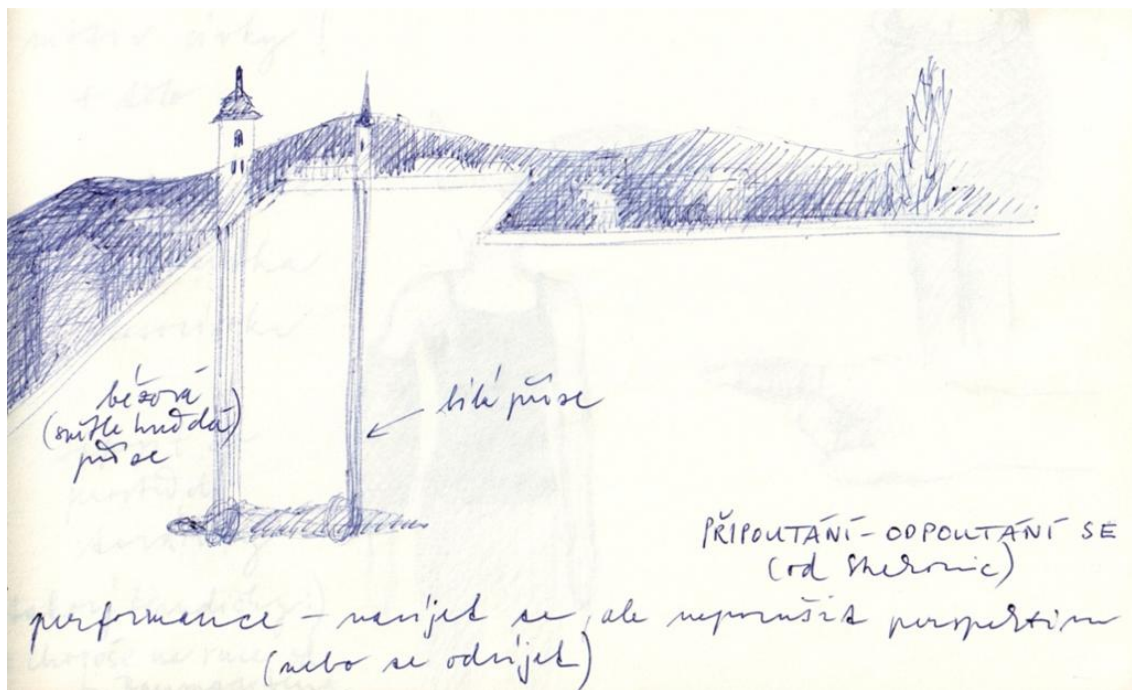
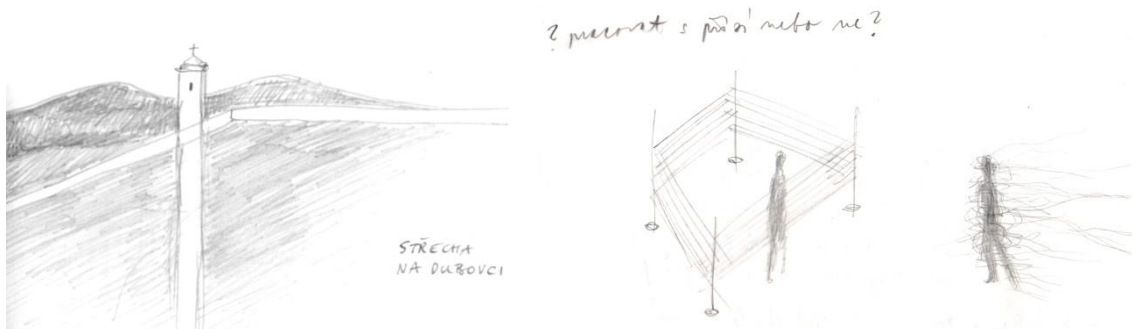
Příloha 18

Inspirace - zpracování přízí v bývalém Fezku

Příloha 19

Přípravné skici

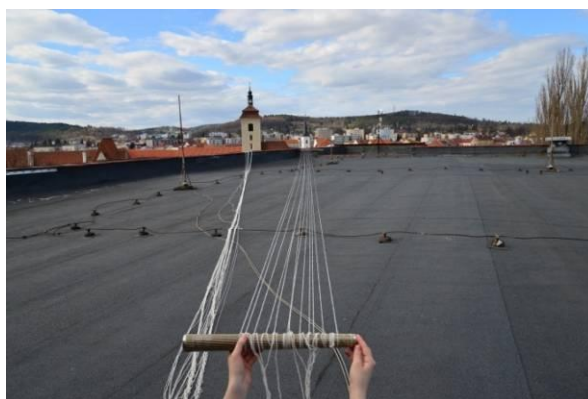
Příloha 20

Experimenty v továrně - hledání výsledného tvaru

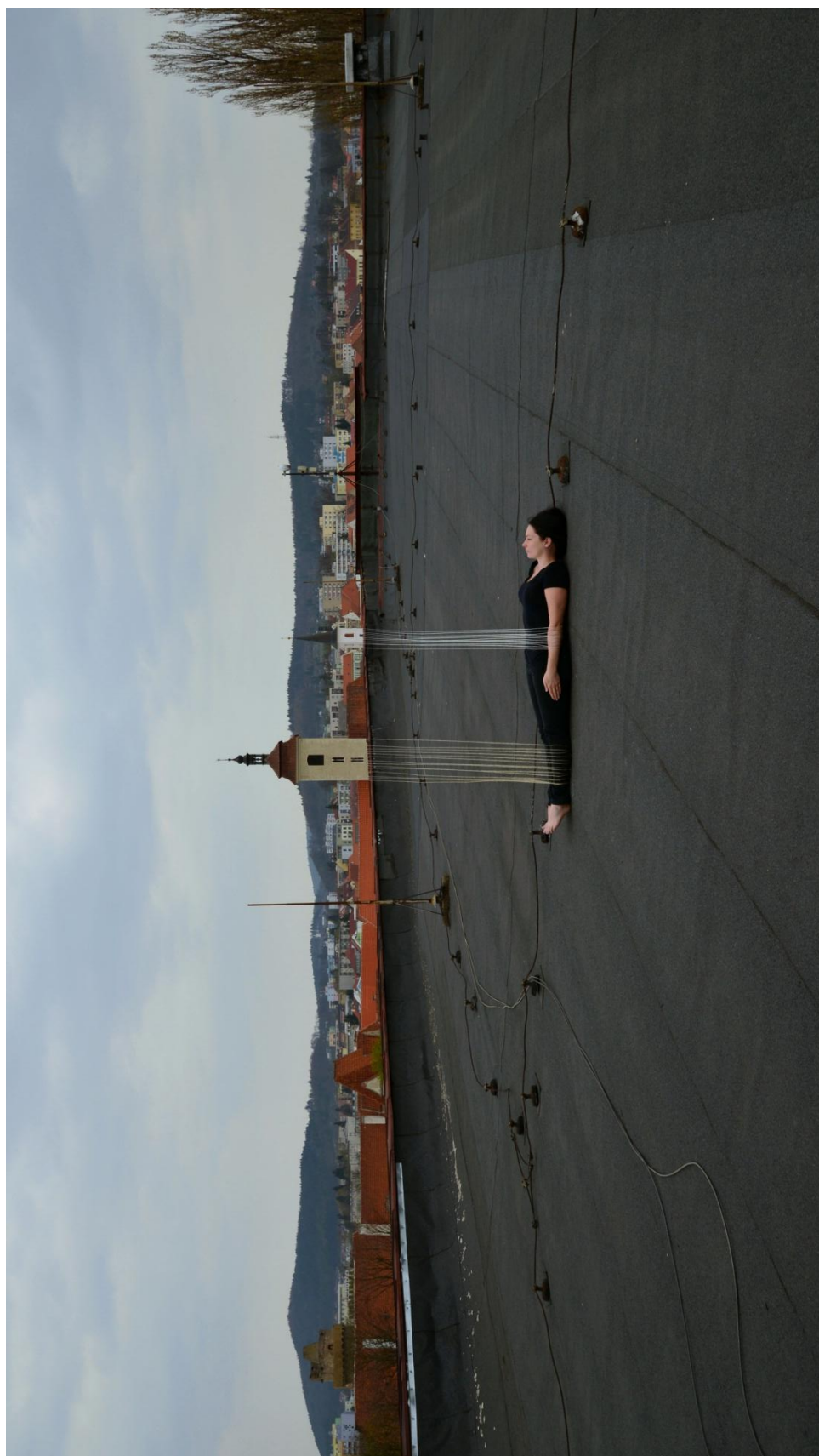
Příloha 21

Proces přípravy a tvorby

Příloha 22

Spřízněná – site specific instalace na střeše přádelny Na Dubovci, Strakonice

Příloha 23

Spřízněná – site specific instalace na střeše přádelny Na Dubovci, Strakonice

